

Nr 114.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till alkoholistvården jämte i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkterna 104 och 105, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter för budgetåret 1948/49 beräkna två förslagsanslag, nämligen till avlöningar 39 000 kronor och till omkostnader 15 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 205, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 9 april 1948, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordade personalförteckningar och avlöningsstater för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter ävensom för statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt, *dels* till Fortsatt ombyggnad av statens uppfostringsanstalt å Bona på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 303 000 kronor, *dels* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln såsom förslagsanslag anvisa, under rubriken Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter, till Avlöningar 39 000 kronor och till Omkostnader 11 000 kronor samt, under rubriken Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt, till Avlöningar 54 000 kronor och till Omkostnader 22 000 kronor, *dels* ock till Utrustning av en provisorisk alkoholistanstalt å Bona för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

I propositionen föreslås, att en alkoholistanstalt för ett fyrtiotal manliga alkoholister inrättas på den i Östergötlands län belägna egendomen Bona. Efter avslutandet av nu pågående renovering av vissa byggnader skall denna egendom den 1 juli 1948 tagas i anspråk inom den statliga sinnesslövärdens för vård av yngre asociala imbecilla män. Platsantalet för dessa den 1 juli 1948 är beräknat till 120. För att mottaga alkoholisterna iordningställas vissa andra byggnader, tillhörande den s. k. jordbruksavdelningen. Anordningen är ämnad att vara ett provisorium i avbidan på en omorganisation av alkoholistvården i dess helhet. De byggnader, i vilka

1 — Bihang till riksdagens protokoll 1948. 6 saml. Nr 114—116.

alkoholistanstalten inrymmes, avses att därefter användas för vård av ett ökat antal sinnesslöpatienter.

I anledning av den provisoriska alkoholistanstaltens upprättande anställas på Bona — utöver tidigare för sinnesslöklientelet beräknad personal — 1 andre läkare, 1 överskötare, 2 förste skötare samt 12 skötare eller manliga elever. Läkaren, överskötaren, förste skötarna och 8 skötare upptagas på ordinarie stat.

Beträffande personalförteckningen för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter föreslås den ändringen, att antalet ordinarie vaktfrutjänster minskas från 7 till 4.

Vidare förordas, att ett reservationsanslag av 303 000 kronor anvisas på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår för utförande av erforderliga byggnadsarbeten för iordningställande av alkoholistanstalten på Bona. För utrustning av anstalten med inventarier föreslås, att på riksstaten för budgetåret 1948/49 upptages ett reservationsanslag av 60 000 kronor. Då anstalten kan antagas bli färdig att tagas i bruk tidigast vid årsskiftet 1948/49, begäres anslag till avlöningar och omkostnader vid Västerviksanstalten för tiden den 1 juli—den 31 december 1948 och beträffande anstalten på Bona för tiden den 1 januari—den 30 juni 1949. Anslagen till statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter beräknas för nästa budgetår till 39 000 kronor i fråga om avlöningar och 11 000 kronor i fråga om omkostnader mot för innevarande budgetår 46 000 resp. 15 800 kronor. Motsvarande anslag för anstalten på Bona upptagas för nästa budgetår till 54 000 resp. 22 000 kronor.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *Schlyter* väckt motion (I: 352), vari hemställt, att riksdagen ville uttala angelägenheten av att Växjöfängelsets användning som tvångsarbetsanstalt för kvinnor inskränkes till kortaste möjliga provisorium.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i skilda hänseenden föreslagit.

Med avseende å motionen får utskottet erinra, att departementschefen den 24 april detta år i svar å en av motionären framställd interpellation förklarar, att Växjöanstalten från början och alltjämt vore att betrakta som ett provisorium samt att det vore uppenbarligen önskvärt att provisoriet snarast möjligt avvecklades och ersattes med lämpliga åtgärder. Med hänsyn till vad departementschefen sålunda anfört synes en framställning i ämnet från riksdagens sida icke erforderlig.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag
A. fastställa följande personalförteckning för statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning	Lönegrad
1 första vaktfru	Ca 11
4 vaktfruar	Ca 8

Anm. Antalet ordinarie vaktfruar må överstiga det i denna förteckning angivna antalet under förutsättning att motsvarande antal ordinarie vaktfrubefattningar hålles obesatt vid fängvårdsanstalterna;

B. godkänna följande avlöningsstat för statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 26 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 1 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 8 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3 600

Summa förslagsanslag kronor 39 000;

C. fastställa följande personalförteckning för statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning	Lönegrad
1 andre läkare	Ca 29
1 överskötare	Ca 13
2 förste skötare	Ca 12
8 skötare	Ca 11

Anm. Antalet ordinarie skötare må överstiga det i förteckningen angivna antalet under förutsättning att motsvarande antal ordinarie skötarbefattningar hålles obesatt vid statens sinnessjukhus eller statens anstalt för fallandesjuka;

D. godkänna följande avlöningsstat för statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1949:

Avlöningsstat.

för tiden 1 januari—30 juni 1949.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 33 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	» 15 500
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 5 000
Summa förslagsanslag kronor 54 000;	

E. till *Fortsatt ombyggnad av statens uppfostringsanstalt å Bona* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 303 000 kronor;

F. för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa

- 1) till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar* ett förslagsanslag av 39 000 kronor.
- 2) till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader* ett förslagsanslag av 11 000 kronor.
- 3) till *Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 54 000 kronor.
- 4) till *Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 22 000 kronor.
- 5) till *Utrustning av en provisorisk alkoholistanstalt å Bona* ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

II. att motionen I: 352 ej må till någon riksdagens åtgärd föränleda.

Stockholm den 21 maj 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Lindström, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Andrén, Mannerskantz, Heiding, Gustaf Iwar Anderson, Johan Eric Ericson, Gustav Emil Andersson och Ohlon; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Malmborg i Skövde, Andersson i Malmö, Rubbestad, Mårtensson, Wallentheim, Lindholm, fru Alvé, herrar Holmström och Birke.